

Delegeringsreglement for Arendal kommune

Vedtatt av Arendal bystyre [dato]. Reglementet gjelder fra [dato] og erstatter tidligere reglement for delegering til folkevalgte organer og kommunedirektøren.

1. Innledende bestemmelser

1.1 Formål og virkeområde

Dette reglementet fastsetter fordeling av avgjørelsesmyndighet og innstillingsrett mellom bystyret, øvrige folkevalgte organer og kommunedirektøren i Arendal kommune. Reglementet skal sikre klar ansvarsfordeling, demokratisk styring, effektiv saksbehandling, god internkontroll og rettssikker behandling av saker.

Reglementet må ses i sammenheng med reglement for saksbehandling i folkevalgte organer. Saksbehandlingsreglementet regulerer hvordan sakene behandles i møter, mens dette delegeringsreglementet regulerer hvem som har myndighet til å treffe vedtak eller avgi innstilling.

1.2 Hjemmel

Reglementet er fastsatt med hjemmel i kommuneloven § 5-14. Reglement for folkevalgte organer er fastsatt med hjemmel i kommuneloven § 5-13. Bestemmelser i kommuneloven, forvaltningsloven, offentlighetsloven, arkivloven, plan- og bygningsloven og annen lovgivning gjelder i tillegg til dette reglementet.

1.3 Definisjoner

Med delegering menes overføring av myndighet til å treffe vedtak eller ta avgjørelser på kommunens vegne. Delegering innebærer ikke at det delegerende organet fraskriver seg ansvar eller mulighet til å trekke myndigheten tilbake. Med innstillingsrett menes myndighet til å fremme forslag til vedtak for det organet som skal treffe endelig avgjørelse.

2. Hovedprinsipper for delegering

2.1 Bystyret som øverste organ

Bystyret er kommunens øverste folkevalgte organ og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov, forskrift eller delegeringsvedtak. Bystyret har det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet og kan kreve enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse.

2.2 Myndighet som ikke kan delegeres

Bystyret skal selv treffe vedtak i saker der dette følger av kommuneloven eller særlovgivning. Dette omfatter blant annet vedtak om kommunens politiske organisering, overordnede økonomiske styringsdokumenter, økonomireglement, finansreglement, kommuneplan, kommunal planstrategi, større reguleringsplaner, ansettelse av kommunedirektør og andre saker som etter kommunelov eller særlovgivning ikke kan delegeres.

2.3 Delegering til folkevalgte organer

Bystyret delegerer myndighet til formannskapet, kommuneplanutvalget, valgstyret, klageutvalget, administrasjonsutvalget, sakkyndig ankenemnd og andre folkevalgte organer i samsvar med dette

reglementet. Komiteene er rådgivende organer uten generell vedtaksmyndighet, med mindre bystyret uttrykkelig gir komiteen myndighet i en konkret sak.

2.4 Delegering til kommunedirektøren

Bystyret delegerer til kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker og saker som ikke er av prinsipiell betydning, med mindre myndigheten etter lov, forskrift eller dette reglementet er lagt til bystyret eller et annet folkevalgt organ. All administrativ delegering skjer til kommunedirektøren, som kan videredelegere innenfor administrasjonen med mindre annet er bestemt.

2.5 Prinsipielle og ikke-prinsipielle saker

Kommunedirektøren skal vurdere om en sak er av prinsipiell betydning. Ved tvil skal kommunedirektøren rådføre seg med ordfører. Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på sakens karakter, økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser, om saken innebærer ny praksis eller endring av tidligere praksis, graden av politisk skjønn og om saken kan få presedensvirkning.

3. Bruk og kontroll av delegert myndighet

Delegert myndighet skal utøves innenfor gjeldende lover og forskrifter, bystyrets vedtak, økonomiplan, årsbudsjett, kommunale planer, etiske retningslinjer og øvrige reglementer. Den som har fått delegert myndighet skal sørge for forsvarlig saksbehandling.

Et overordnet organ kan gi instruks for utøvelse av delegert myndighet, trekke myndigheten tilbake og omgjøre vedtak innenfor de rammene som følger av forvaltningsloven § 35 og annen lovgivning. Den som har fått delegert myndighet kan også velge å legge en sak fram for overordnet organ dersom sakens karakter tilsier det.

4. Klagebehandling, mindretallsanke og lovlighetskontroll

4.1 Klage over enkeltvedtak

Klage over enkeltvedtak behandles etter forvaltningsloven og aktuell særlovgivning. Det organet eller den administrative enheten som har truffet vedtaket, skal som underinstans vurdere klagen før saken eventuelt oversendes klageinstansen.

Samfunnskomiteen er kommunens særskilte klageutvalg etter forvaltningsloven § 28 andre ledd når komiteen settes som klageutvalg. Det skal fremgå tydelig av sakslisten når Samfunnskomiteen behandler saker som klageutvalg.

4.2 Mindretallsanke

I saker der formannskapet og kommuneplanutvalget har fått delegert myndighet fra bystyret, kan minst tre representanter kreve mindretallsanke. Kravet må fremmes før møtets slutt. Saken legges da fram for bystyret til ny førsteinstansbehandling, med mindre lov eller forskrift er til hinder for dette.

4.3 Lovlighetskontroll

Tre eller flere representanter av bystyret kan sammen kreve lovlighetskontroll av en avgjørelse truffet av et folkevalgt organ eller av administrasjonen, jf. kommuneloven § 27-1. Kravet må fremsettes innen tre uker fra vedtaket ble truffet.

5. Delegering til bystyret, formannskapet og ordfører

5.1 Bystyret

Bystyret behandler og avgjør saker som etter lov skal avgjøres av bystyret selv, jfr. kommuneloven § 14-2. Bystyret vedtar kommunens overordnede politiske, økonomiske og organisatoriske rammer, og skal ta avgjørelser i saker hvor det er av stor betydning med en bred og folkevalgt behandling.

Bystyret velger representanter og vararepresentanter i de organer, utvalg, styrer og råd som bystyret etter lov eller forskrift selv skal velge og når bystyret selv bestemmer at valget skal foretas.

5.2 Formannskapet

Formannskapet behandler og treffer vedtak i saker som bystyret har delegert til formannskapet, og i saker som ikke er lagt til andre folkevalgte organer eller kommunedirektøren. Formannskapet innstiller til bystyret i økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap, årsberetning og andre overordnede saker der dette følger av lov eller reglement.

Formannskapet er kommunens valgstyre ved stortings- og sametingsvalg og kommune- og fylkestingsvalg. Bystyret delegerer valgstyret fullmakt til å velge/oppnevne representanter til stemmestyrene, og gis fullmakt til å fatte vedtak i valgsaker hvor bystyret selv ikke skal være beslutningsmyndighet i henhold til lov eller forskrift.

Formannskapet har myndighet til å treffe vedtak i hastesaker etter kommuneloven § 11-8 første ledd. Bruk av hastefullmakt skal bare skje når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som ellers skulle ha avgjort saken.

En melding om vedtak som er truffet i samsvar med denne bestemmelsen, skal legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

5.3 Ordfører

Ordføreren er kommunens rettslige representant og underskriver på kommunens vegne der myndigheten ikke er lagt til andre. Ordføreren fordeler saker mellom folkevalgte organer i samsvar med reglement for folkevalgte organer og dette delegeringsreglementet, og kan rådføre seg med møtelederforum ved behov.

Dersom det ikke er mulig å samle formannskapet, kan ordføreren avgjøre saker som haster og som ikke er av prinsipiell betydning, dersom saken ikke kan avvente ordinær behandling. Avgjørelser etter denne bestemmelsen skal meldes til formannskapet og bystyret i første ordinære møte.

Ordfører delegeres myndighet til å foreta økonomisk disposisjoner på inntil 5 mill.kr. for å forebygge eller begrense skader på personer og materielle verdier i en akutt krisesituasjon, jfr kommuneloven § 6-1 og § 11-8.

6. Komiteer og øvrige folkevalgte organer

6.1 Felles bestemmelser for komiteene

Komiteene er folkevalgte organer uten generell vedtaksmyndighet. Komiteene skal behandle saker innenfor sine ansvarsområder, gi råd, avgi uttalelser og fremme politiske anbefalinger til

formannskapet eller bystyret. Når en sak berører flere komiteers ansvarsområde, avgjør ordfører, etter behov i samråd med møtelederforum, hvilken komite som skal behandle saken.

Komiteene kan be kommunedirektøren om korte orienteringer og mindre utredninger innenfor komiteens ansvarsområde. Dersom et forslag krever vesentlig administrativ ressursbruk, skal saken avklares med kommunedirektør før arbeidet igangsettes.

6.2 Samfunnskomiteen

Samfunnskomiteen behandler saker om Kulturkammeret, bibliotek, Bomuldsfabriken kunsthall, friluft og idrett, Stab kultur og utvikling, Innbyggertorg, Arendal voksenopplæring, Østre Agder sekretariat, samfunnsutvikling, næring, samarbeid med ulike kompetansemiljø og virkemiddelapparat, samferdsel, klima og miljø, beredskap, tekniske tjenester, boligpolitikk, kommunalteknikk, geodata, landbruk, havbruk, NAV, brann (ØABV), Vitensenter, reiseliv og kommuneplanens samfunnsdel. Komiteen kan avgi uttalelser og innstillinger innenfor sitt ansvarsområde.

Når Samfunnskomiteen settes som klageutvalg, utøver den den myndigheten som følger av punkt 4.1.

6.3 Oppvekstkomiteen

Oppvekstkomiteen behandler saker innen skole, barnehage, skolefritidsordning, spesialpedagogiske tjenester, helsestasjon, barnevern, livsmestring for barn og unge.

6.4 Helse- og mestringskomiteen

Helse- og mestringskomiteen behandler saker innen helse, omsorg, folkehelse, velferd, hjemmebaserte tjenester, institusjoner, mestring og rehabilitering, koordinerende enhet, legevakt og KØH, fastlegeordning, krisesenter, avlastning for barn og unge, livsmestring voksne og innovasjon innen kommunens helse- og omsorgstjenester.

6.5 Kommuneplanutvalget

Kommuneplanutvalget behandler saker knyttet til kommuneplanens arealdel, planprogram, overordnede arealstrategier og andre plansaker som bystyret eller formannskapet legger til utvalget. Utvalget skal bidra til politisk forankring av arbeidet med kommuneplanens arealdel og sikre sammenheng mellom arealpolitikk, samfunnsutvikling og kommunens overordnede mål.

Utvalget delegeres myndighet etter planbestemmelsene i plan- og bygningsloven:

- Vedta mindre reguleringsplaner når planen er i tråd med rammer og retningslinjer i kommuneplanens arealdel, og det er mindre enn fire år siden den ble vedtatt av kommunestyret (§ 12-12,2. ledd)
- Vedta endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder
- Vedta midlertidig forbud mot tiltak, jf. § 13-1
- Vedta å oppheve plan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan.

Utvalget forbereder og innstiller til bystyret i reguleringsplansaker hvor myndighet til å treffe vedtak ligger til bystyret.

Utvalget delegeres myndighet etter byggesaksdelen i plan- og bygningsloven, og skal behandle følgende saker som 1.instans:

- a) Større byggetiltak som ikke er detaljavklart i reguleringsplan av nyere dato. Med nyere dato tas utgangspunkt i år 2010.
- b) Saker knyttet til sentrumsbygg med eksponering mot det offentlige rom og tiltak som påvirker bruken av gater og viktige byrom.
- c) Saker som har stor offentlig interesse/engasjerer stor del av innbyggerne
- d) Saker som gjelder alvorlige brudd på plan- og bygningslovgivingen hvor det er aktuelt å vurdere politianmeldelse
- e) Saker hvor Statsforvalteren påklager kommunedirektørens administrative vedtak
- f) Saker som kan danne presedens
- g) Saker hvor statlige og/eller fylkeskommunale høringsinstanser varsler at de vil vurdere å påklage en eventuell tillatelse som kommunedirektøren ikke ser grunnlag for å følge
- h) Saker som medfører nye boliger og utvidelse av eksisterende i LNF-områder

Kommuneplanutvalget behandler klagesaker knyttet til tiltak på landbrukseiendommer og boligeiendommer i LNF.

Utvalget kan på eget initiativ vurdere om det er behov for ny eller endret reguleringsplan for saker under a) – c).

Klage på enkeltvedtak behandles i tråd med bestemmelser i plan- og bygningsloven og forvaltningsloven.

Kommuneplanutvalget delegeres følgende myndighet i andre saker:

- Pålegg om tilkopling til kommunalt avløpsnett eller annen pålagt løsning på ulovlig utslipp av kloakk, når estimerte kostnader er over 2G.

Kommuneplanutvalget kan initiere nye saker innenfor sitt ansvarsområde. Dersom saken krever vesentlig administrativ ressursbruk, skal kommunedirektøren konsulteres om framdrift, prioritering og ressursbehov før arbeidet igangsettes.

6.6 Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er kommunens partssammensatte utvalg etter kommuneloven § 5-11 og behandler saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget er også kommunens likestillingsutvalg.

Administrasjonsutvalget skal behandle og gi uttalelse i overordnede arbeidsgiverpolitiske saker, personalpolitiske retningslinjer, mål og rammer for kompetanseutvikling, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og likestilling. Utvalget kan ikke gripe inn i kommunedirektørens løpende arbeidsgiveransvar eller behandling av enkeltsaker som etter lov, avtaleverk eller dette reglementet ligger til kommunedirektøren.

Administrasjonsutvalget kan be kommunedirektøren legge fram orienteringer og rapporter innenfor utvalgets ansvarsområde.

Saker som krever politisk vedtak, legges fram for formannskapet eller bystyret etter de alminnelige reglene i dette reglementet.

7. Delegering til kommunedirektøren

7.1 Generell myndighet

Kommunedirektøren leder den samlede kommunale administrasjonen og har ansvar for at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, jf. kommuneloven § 13-1.

Kommunedirektøren har møte- og talerett i folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget, og kan la andre møte på sine vegne.

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker og saker som ikke er av prinsipiell betydning, med mindre saken etter lov, forskrift eller dette reglementet skal behandles av bystyret eller et annet folkevalgt organ.

Kommunedirektøren skal legge saker av prinsipiell betydning fram for politisk behandling, i tråd med pkt. 2.5.

7.2 Videredelegering og intern ansvarsfordeling

Kommunedirektøren kan videredelegere myndighet innenfor administrasjonen, med mindre annet følger av lov, forskrift eller bystyrets vedtak. Videredelegering skal være skriftlig

Kommunedirektøren har ansvar for internkontroll og for at delegert myndighet utøves i samsvar med gjeldende regelverk, politiske vedtak, budsjett, økonomiplan, kommunale planer og kommunens etiske retningslinjer.

7.3 Økonomi, personal og drift

Kommunedirektøren har myndighet til å disponere kommunens ressurser innenfor vedtatt budsjett, økonomiplan, økonomireglement og øvrige politiske vedtak.

Kommunedirektøren har det løpende arbeidsgiveransvaret for kommunens ansatte, herunder ansvar for organisering, bemanning, personalforvaltning, HMS og oppfølging av avtaleverk, med mindre myndigheten er lagt til bystyret eller annet folkevalgt organ.

Kommunedirektøren kan inngå avtaler, foreta anskaffelser og treffe nødvendige driftsmessige beslutninger innenfor de rammene som følger av budsjett, lov og kommunens reglementer.

Saker som innebærer vesentlige økonomiske konsekvenser, prinsipielle valg eller avvik fra vedtatte planer, skal legges fram for politisk behandling.

Kommunedirektøren delegeres følgende myndighet til å beslutte søksmål på kommunens vegne

- beslutter om kommunen skal gå til søksmål eller bruke rettsmidler, herunder anke
- forlike rettstvister i og utenfor rettergang

Kommunedirektøren skal holde ordfører orientert om pågående rettsprosesser.

Kommunedirektøren representerer kommunen utad i privatrettslige forhold og undertegner avtaler og andre dokumenter, herunder skjøter, på kommunens vegne (signerer for kommunen som rettssubjekt).